

„Праця“

Український просвітний тижневик
в Бразилії
виходить в Прudentополи кожного
Четверга.

Передплата
в Бразилії:

Річно 8\$000, піврічно 4\$000.
Для Галичини річно 10 корон.
Для України 5 рублів.
Для Півн. Америки 2.50 дол.
Для Канади 2.50 дол.
Для Аргентини 6 пез.

ПРАЦЯ

„PRACIA“

Jornal semanal para os
Ucrainos no Brazil.
Publica-se em Prudentopolis
às Quintas Feiras.

Дрібні оголошення по 100рс. від
стиха. Більші по 200рс. За вся-
кі оголошення платять ся згори.

PRACIA
Prudentopolis
Paraná — Brazil

ВИДАВЦІ: Видавнича спілка.

„Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости, і віри не возьмеш, бо руське ми серце і віра руська“ — 3 Рус. по. Маркияна Шашкевича.

Ми Українці до скопу
В нас є сила Козаків!

Одинока Українська Часопись у Бразилії.

Не роздувать нас ці море,
Щі межі чужих праів. Гимн ам. Укр.

Не тратьмо надії.

Смутком прибитий наш нарід. Його Вітчизна, його рідна Україна стогне наново під кормигою, як стогнала сотки літ. Коротка була радість вольного народу на своїй землі.

З усіх закутин України шлють ся плачі і жалі. „Над ріками вавилонськими — там ми сиділи і плакали, згадуючи Сион“ — так голосили колись Жиди, попавшись у вавилонську неволю. Неначе грозу подібного тяжкого ярма слідно і в нашій народі. Найбільші знатоки, найзавзятіші Українці починають падати на дусі, а не рідко мож почути голос зневіри: „Пропало все! Ми вже в ярмі! Не буде свободи!“

Чи справді? — Чи програли ми вже? Чи нема вже надії?

Положене тяжке. Ціла Галичина в руках Ляхів; Київська Україна пошматована, всілякі орди га лапасів, а навіть банди своїх таки родовитих земляків волочать ся свобідно, рабуючи, що попаде під руку і вбиваючи людей. Сильна колись Центральна Рада — сей український парламент давно вже не існує. Мільйонів українськ полки — Бог знає, що з ними стало ся. Чужинці — колишні при ятелі й союзники — нині ворога ми й грабіжниками. Найчільніші патріоти десь пощезали...

Не диво, що на вид нещастя серце завмирає в груди. Українець в Америці, що так довго чекав, щоб би то поїхати до рід-

княжих межиусобиць? Чи не повстав брат на брата? Чи не різали себе взаємно, гірше ворогів? А прецінь се лихо минуло, прийшла злука всіх українських земель і Володимир Мономах міг сьміло сказати про себе, що він є володарем великої і сильної держави.

Чи не було в нас неволі — і то ляхської неволі? Чи не вбивали наших вольних людей на палі? Чи не дерли ременів з людської шкіри? — А чи не повстав опісля нарід під проводом Хмельницького? Чи не пімстив своїх кривд? Чи не з'єднав ся тоді весь український нарід і той з Київщини і той з Холмщини і з Галичини? Чи не повстала сильна на ті часи козацька республіка?

А коли прийшла знова московська неволя — страшна, безпощадна, убійча, якої рівної нема в історії, чи не видержали ми її? Серед найтяжших часів, коли вороги засьпівали нам „Вічну пам'ять“ — чи попали ми самі в розпуку і сказали самі собі „Нас вже нема, ми, ми вже мертві!“ — Ні, сього не було! Все ми ждали хвилі, тої великої хвилі — і вона прийшла. Російська революція, упадок Австрії — се нова епоха в житю українського народу, яка щойно розпочала ся. Переспалий сорок розпочала ся. Переспалий сорок мільйонів велит почав щойно будити ся з вікового просоня. Організує полки, збирає силу, терпінем гартує свого духа, відносить побіди, то знова дізнає поражень; але жие, не піддав ся, не опустил рук — противно: бореть ся і шукає помочи. Вислав своїх делегатів по поміж усіх жадає справедливости

тити надію і опускати руки? Чи нам лише придивлювати ся сій нерівній боротьбі братів з ворогами і в рішучій хвилі кликати „Все пропало?“

Прецінь знаємо, що такі і тим подібні сумніви, плачі і наріканя лише знеохочують борців і відіймають ім сили. Знаємо також, що зневіра підкопує нас самих, зменьшує нашу енергію і роблять щість і зі сильної з'організованої громади може зробити лише збен-тежених одиниць без ніякої ідеї і проводу.

Часи тяжкі — але й інші воскресаючі народи їх переживали. Знаємо, як бороли ся Американці; кілька невдач вони потерпіли! Вже по здвигненню і по упорядкованню республіки спалили Англії столицю, нинішній Вашингтон! А прецінь вони не впали на дусі — і от, чим нині є півн. Америка!

Коли Греки почали скидати зі себе турецьке ярмо, то ціла Європа була проти них. Вирок смерті для їх визвольних змагань підписали не лише Турки але й „Святий Союз“, заключений великими державами по знищенню Наполеона. А той „Святий Союз“ був сильніший ніж нинішня „Рада Чотирох“ в Парижі або про-понована Ліга Народів. І менша була Греція ніж Україна. А прецінь повстала і грає нині визначну роль.

Чи нам не йти слідами таких народів? Лише карности, лише віри в свої сили і праці і завзята і боротьби, чесною, безупинною боротьби, але витривалою а не одно-днєвою, хвилевою — а тоді побіда

Стріча з професором Грушевським.

Кореспондент канадійського „Українського Голосу“ в останнім числі описує стрічу з прибувшим до Парижа многозаслуженим нашим істориком і політичним діячем, професором Михайлом Грушевським. З тої кореспонденції передаємо тут важніші уступи. Згаданий кореспондент пише:

Я мав честь і велику приємність нині гостити у найбільшого живучого Українця, іменно, професора Михайла Грушевського, який саме пару день тому назад прибув до Парижа з Праги (Чехія). Професор Грушевський перебуває тепер в Парижі, та працює тут разом з українською громадою над рідною справою.

Наш заслужений народний діяч і історик се тип справдішного Українця. Помимо сивого волосся і трохи старечого віку (52 роки), професор Грушевський духом юнак. Мене особливо одушевила жива оптимістична, прямо молодеча вдача нашого визначного діяча. Зверхним виглядом професор Грушевський середного росту, з добродушною усмішкою на лиці, незвичайної рухливості і чемности в поведенню. Америкою він дуже заінтересований. Він і думає над тим як би можна навязати як найтісніші відносини між Україною, а американськими Українцями. Він рад би бачити досвідчених українських фінансистів і всякого рода спеціалістів з Америки на рідній землі.

Як справдішний Українець, проф. Грушевський вірить, що наша ситуація, помимо всяких перепон

Положене тяжке. Ціла Галичина в руках Ляхів; Київська Україна пошматована, всілякі орди гадапасів, а навіть банди своїх такі родовитих земляків волочать ся свобідно, рабуючи, що попаде під руку і вбиваючи людей. Сильна колись Центральна Рада — сей український парламент давно вже не існує. Мільйони українські полки — Бог знає, що з ними стало ся. Чужинці — колишні приятелі й союзники — нині ворогами й грабіжниками. Найчільніші патріоти десь пощезали...

Не диво, що на вид нещастя серце завмирає в груди. Українець в Америці, що так довго чекав хвилі, коли би то поїхати до рідного вільного краю стратив надію — ні, він навіть попадає в розпуку.

„Маловіре, де твоя віра!“

Чи ми свідомий нарід, маємо жити лише ясними моментами в нашій історії? Чи не було в нас

торії, чи не видержали ми її? Серед найтяжших часів, коли вороги засьпівали нам „Вічну пам'ять“ — чи попали ми самі в розпуку і сказали самі собі „Нас вже нема, ми, ми вже мертві!“ — Ні, сього не було! Все ми ждали хвилі, тої великої хвилі — і вона прийшла. Російська революція, упадок Австрії — се нова епоха в життю українського народу, яка щойно розпочала ся. Переспалий сорок мільйонний велит почав щойно будити ся з вікового просоня. Організує полки, збирає силу, терпінням гартує свого духа, відносить побіди, то знова дізнає пораженья; але жие, не піддав ся, не опустив рук — противно: бореть ся і шукає помочи. Вислав своїх делегатів по всіх усюдах, жадає справедливости для себе проголошує своє право до існування, каже, що йому належить ся також місце коло сонця.

А ми діти сердечної України, такі самі і ті самі, що борють ся там на побоевищі; ми маємо тра-

чим нині є півні Америка! Коли Греки почали скидати зі себе турецьке ярмо, то ціла Європа була проти них. Вирок смерті для їх визвольних змагань підписали не лише Турки але й „Святий Союз“, заключений великими державами по знищеню Наполеона. А той „Святий Союз“ був сильніший ніж нинішня „Рада Чотирох“ в Парижі або пропована Ліга Народів. І менша була Греція ніж Україна. А прецінь повстала і грає нині визначну роль.

Чи нам не йти слідами таких народів? Лише карности, лише віри в свої сили і праці і завзята і боротьби, чесної, безупинної боротьби, але витревалі а не одноденної, хвилевої — а тоді побіда наша.

„Америка“

Кожний щирий Українець в Бразилії повинен читати, передплачувати і поширювати українську часопись „Працю“.

Справа Української Галичини на Міровій Конференції.

(Продовжено)

Дня 12. мая Комісія предложила Українцям і Полякам — кожній стороні на окремім засіданю — проект перемиря. Сей проект установляв демаркаційну лінію на захід від Дрогобича, так, що нафтові копальні в околиці Дрогобича мали остати в українських руках.

Українська Делегація предложила Комісії записку, в якій, зявивши принципіальну згоду на проект перемиря, домогала ся цілого ряду змін як щодо демаркаційної лінії так щодо військових постанов.

На засіданю Комісії 13. мая Українська Делегація заявила, що приймає проект перемиря. При сім Українська Делегація висловила надію, що Комісія візьме під увагу домагання висловлені в записці Делегації.

Так отже справа перемиря була з української сторони порішена. Заклучене перемиря залежало таким чином від польської сторони.

Польське правительство, замість згодити ся на проект перемиря, зарядило генеральну офензиву проти української армії в Галичині, уживши до сеї офензивної армії Галлера.

Бачучи се, українська Делегація звернула ся в ноті з 21. мая до Найвищої Ради, жадаючи охорони української землі перед польською офензивою.

Наслідком сеї ноти Найвища Рада

покликала Українську Делегацію такої того самого дня на послухане. Українська Делегація представила події в Галичині і жадала зарядження про негайне припинене польської офензивы.

Дня 22. мая прийняв Українську Делегацію Президент Мірової Конференції Клемансо, який її повідомив, що Найвища Рада звернула ся до польського правительства, жадаючи поясненя в справі польської офензивы.

Очевидно польська офензива йшла далі. Тоді надзвичайна Українська Делегація звернула ся 24. мая до Президента Комісії для польсько-українського перемиря, ген. Боти з запитом, як стоїть справа з заклученем перемиря. Генерал Бота письмом з 26. мая відповів, що польське правительство проект перемиря відкинуло і справа знаходить ся тепер в Найвищій Раді.

З огляду на се Надзвичайна Українська Делегація звернула ся в ноту 27. мая до Найвищої Ради, преставляючи стан справ і жадаючи, щоб Найвища Рада спинила польську офензиву і заставила Поляків заклучити перемире.

Дня 5. червня парижські газети принесли відомість, що на запит Найвищої Ради в справі польської офензивы начальник польської держави і голоний командант польської Армії Пілсудский відпо-

вів, що польська офензива була тільки обороною проти української офензивы.

Ся відповідь була просто насміхом над правдивим станом справи. Як ми вже зазначили, українська армія від хвилі одержання рішеня Найвищої Ради з 19. марта держала ся весь час в дефензиві, ждучи на заклучене перемиря. Польська офензива була заряджена начальним командантом Пілсудским наслідком ухвали польського сойму, який запротестував проти проекту перемиря і зажадав офензивы в цілі занятя цілої української Галичини.

Щоби представити відповідь Пілсудского в правдивім світлі, Надзвичайна Українська Делегація вислала до найвищої Ради ноту з 6. червня.

Польська армія, яка дістала від держави Антанті все потрібне, почала перемогати армію українську, оставлену на свої власні засоби ізаняту того крім війною проти російських большевиків.

Ось так Полки вже два рази повели далі війну проти волі Найвищої Ради: раз після рішеня Найвищої Ради з 19. марта, відкидаючи українське предложение завізнення оружя; другий раз відкидаючи проект перемиря, предложений Комісією для польсько-українського перемиря.

Українське Правительство, зявивши свою згоду на проект перемиря, мало повне право сподівати ся, що від тої хвилі Українська Держава стоїть під охороною Найвищої Ради та що Найвища Рада прикаже польському прави-

твю спинити офензиву і заклучити перемире. Одначе стало ся инакше. Коли вже Поляки заняли більшу часть української Галичини, Найвища Рада, не питаючи зовсім Української Делегації, а тільки на основі переговорів з польським правительством прийняла на засіданю 25. червня отсе рішене: „Щоб забезпечити особи і майно мирного населеня східної Галичини проти небезпек, які їм грозять від большевицьких банд, Найвища Рада уповаживає сили польської республіки в сти оперативні аж до ріки Збруча. Се уповажнене не пересуджує в нічім рішеня, які Найвища Рада прийме пізніше, щоб узгодити політичний стан Галичини“.

На се рішене, яким Найвища Рада віддала цілу українську Галичину під польську окупацію, Українська Делегація відповіла ноту з 2. липня. Виказавши, що польська ситуація в українській Галичині є порушенем цілости Української Республіки і насильством над українським народом, нота протестує проти санкціонована польської окупації Найвищою Радою.

Далі Найвища Рада рішила, щоб підкомісія для польських справ виробила „внутрішній статут для східної Галичини“. На засіданю сеї підкомісії 3. липня Українська Делегація дістала запрошене, щоб вона вислала на се засідане делегатів привалезних до східної Галичини, себто уродженых і замешкалых в сій провінції“. Отже Українській Делегації

внутрішних і зовнішних, поправить ся і що Україна ніколи не верне під політичне економічне невільництво ні Польщі ні Росії. Він вірить, що послідне пятиліте

Братя Українці у Бразилії!

Мимо всяких перепон, мимо всяких протестів ріжного рода шершенів, мимо правдиво лукавих одиниць — «Український День» випав вдоволяючо. Просить ся пп. Комітетових слати листи зложених жертв і гроші до Ред. «Праці». В короткім часі Редакція «Праці» вислає гроші до Парижа, для наших правдивих робітників, котрі щиро займають ся обороною України.

В слідуючих числах будуть поміщуватись датки зібрані в «Українськiм Дни».

Редакція.

(Продовжено зі стор. 1-ої)

потрясло українським демосом, що сей став політично свідомим народом з виразними аспіраціями до державної самостійности. Що до федерації України з Росією, як се думають аліантські круги, професор Грушівський не дивить ся ворожо, бо каже, що на всякий случай, федерація така можлива лише при повнім захованю державности України.

ЗАГРАНИЧНІ ВІСТІ.

Суперечні вісти.

Вісти, які походять з України через ріжні лінії телеграфічні є так суперечні, що годі собі увчити правдиве положене на Україні.

Недавно доношено, що Мирова Народа відкинула ляцку пропозицію прилученя східної Галичини до Польщі. З того мож внести, що Українська Делегація еше працює і має надію визволити Українську всхідну Галичину з під ляцького ярма.

Інші телеграми доносять, що ляцькі війська ідуть на Київ і суть вже недалеко него.

З Копенгаген доносить бюро українське інформаційне, що большевики за радою Леніна ршили залишити борбу з Україною і признати еї цілковиту незалежність.

Большевики хотять заключити мир з Україною.

Дня 5 вересня большевицка делегація удалась до табор команданта Петлюри, і предложила ему від Леніна услівія мира. У своїй заяві Ленін каже, що признає неможливість дальше вести боротьбу з цілим світом, та бажає заключити мир з Україною в тій ціли, щоби міг своє військо сконцентрувати проти адмірала Кольчака і Денікіна.

Не прийшло до згоди з Петлюрою і Денікіном.

Між Петлюрою а Денікіном не прийшло до угоди що до означеня границь на здобутих землях. Денікін дмагав ся, щоби войска українські без всяких застережень прилучились до его війск, на що Петлюра незгодив ся і дальше провадить завзяту борбу з війсками Денікіна.

волити Італійцям лишитись при Фіюме а тогди цю скаже Вільзон, котрий сам опирає ся тому, щоби Фіюме належало до Італії чи казати їх прогнати звідтам, а тогди готова Італія відлучитись від Аліантів. Наразі постановили бльокувати тоє місто, а тим самим змусити їх до опущеня Фіюме.

Большевики, як доносять з Копенгаги, приготавляють ся до опущеня Петрограду.

У Варшаві ляцькі послы на соймі пригадали собі давні права „veto“ і вже зачинають ся жерти між собою. Коли робітники хотіли з своїми делегатами прийти під сойм і там вислати делегатів з своїми домаганями, поліція недопустила їх. Прийшо до стрілянини. Впало кілька трупів по стороні робітників — а много покалічених.

Ляшня вже показує свій ряд, свою культуру. Єслиб в соймі був який Українець, тоби говорили тоді перед сьвітом, що то все таке роблять гайдамаки.

Най тепер знає сьвіт, яке то зілечко та Ляшня.

Галицькі ляхи проти плебісциту.

Вісти з Варшави доносять, що в галицьких містах, а передівсім у Львові, панує серед Поляків велике обурене проти тих аліантських політиків, які домагають ся для східної Галичини плебісциту. Вправді одержано запевненя, що плебісцит у східній Галичині має відбути ся доперва за кілька років, але вже сама згадка про се випроваджує Поляків у східній Галичині з рівноваги, бо вони найбільше потерпіли і проляли крови, щоби удержати сей край при Польщі.

(Останні вісти з Парижа доносили, що головна рада мирової конференції ршила віддати цілу східну Галичину тимчасово Польщі з тим, що про її остаточну політичну приналежність має порішити плебісцит, який має зарядити Ліга Народів. Се зроблено головно на домагане Англії, яка рівночасно зажадала, щоби адміністрацію східної Галичини поручено тимчасово окремому правительству).

Ляхи заборонили українську мову.

„Робітнича Часопись“, яка виходить в Перемишлі, доносить, що польське правительство зовсім заборонило уживане української мови на залізницях і у всяких інших урядах у східній Галичині.

дент военного суда, і судії найвисших краєвих судів Прус, Баварії і Росії.

Засідання суда будуть відбувати ся публично. Суд буде мати власть проголосити тільки, на кого спадає вина. Накладати кари він не має власти.

Ляхи заключили договір з Леніном.

М. Вольдемар, міністер заграничних справ провізоричного литовського правительства, який під пору находить ся в Парижі, заявив що поміж польським шляхотським правительством а большевицьким Леніна існує тайний договір.

„Ми маємо інформації з трох жерел“ — говорить добродій Вольдемар — „що такий договір існує. Про него говорить ся як про доконаний факт в московськiм деннику „Ізвестья“, при бічнім органі Леніна, а так само про то пишуть широко українські часописи. Голова нашого правительства на то звертав увагу в листі до Парижа.

„На підставі умов того договору Поляки мають дістати цілу східну Галичину, частину Волиня, провінцію Холм та деякі повіти Білоруси і Литви. За се Поляки зі своєї сторони зобовязали ся знищити Українську Републику і відмовити ся поступити поза означену в договорі лінію у своїй удаваній війні проти большевиків. Ми знаємо, що Польща має свого дипломатичного заступника, Бенковського в Москві, та поміж Варшавою і Москвою відбуваєть ся безстанна виміна депеш бездротним телеграфом.“

Великі страйки в півн. Америці.

В півн. Америці в Пенсильванії, в місті Пітсбург вибухли великі страйки. Всі робітники і наставники у фабриках застрайкували. В кількох частях міста прийшло до б'йки між поліцією а страйкуючими. Одну фабрику робітники хотіли сплюндрувати, однак поліція перешкодила. Є багато ранених робітників. Участь в страйку брало понад двіста тисяч робітників.

На фонд „ОБОРОНИ УКРАЇНИ“.

Прудентополіс:

На весілю у Ксенья Музики 19\$ — на весілю у Івана Семчишина 15\$600

По 11\$

На весілю у Небикайлихи — на весілю у Василя Хмільовского.

По 10\$

Яків Хомишин — Іван Сабатович — Н. Бородюк.

По 9\$

На загальних зборах тов. Шевченка на Бара Гранді — на звичайних зборах Тов. Шевченка на Б. Гранді — на весілю у Войтка Мормулі і Н. Н. 7\$200 — Николай Курман 5\$200.

По 5\$

Михайло Саламаха — Гнат Шаран — Дмитро Ваврик — Михайло Пастух — Н. Н. — Семко Тарновський — на весілю у Таращука зі Сирену — Прокіп Демчук — Тарасівський — Прохор Проскурняк — С.

По 4\$

На крестинах у Антона Леськів — Василь Грицишин — Никола Стадник — Семко Футра 3\$.

По 2\$

Дмитро Цівавець — Н. Н. — Павло Турок — Тимко Стадник — кружок мушин на Парані — Вужанський — Онуфрій Ляхович — Марія Шпак — Анна Яцюк — Николай Гарматюк — Олекса Чуправський. — кружок дівчат з Новемро 1\$400

По 1\$

Стефан Терлюк — Дмитро і Роман Сидорко — Йосиф Яворський — Гр. Малапчук — Ілько і Дмитро Піхурьські — Андрей Левіцький — Андрей Кардаш — Гринько Терлюк — Марія Дерень — Параньва Левіцка — Анна Вужанська — Анна Тупіш — Марія Саевич — Дмитро Куйбіда — Василь Кучмій — Йосиф Шетера — Яга Будзан — Федь Райбіда.

По 600 р.

Танька Сидорко — Марія Менжицка — Марія Піхурьська.

По 500\$

Катарина Терлюк — Мільва Сидорко — Марія Саевич — Софія Хомніцка — Катерина Терлюк.

По 400 р.

Ірина Яворська — Паранька Сидорко — Марія Тупісь 200 р. Разом 255\$

Зі Ст. Божої і Парастасу в Куритиби 26\$300 — З Парастасу в Жангаді 16\$ — Петро Мазуришини з Порто Унійов 50\$ — З Марцеліни: Олекса Буяр 5\$ — Онуфрій Семчук 1\$. Позаяк сума з Марцеліни не була числена досі у суму загальну (було вчислене 81\$), по одержаню грошей, нияї вчисляють ся у суму загальну: 149\$.

Жертви на голодних у Галичині.

Прудентополіс:

Кружок Невіст з Сантос Андраде 19\$ — Павло Вевюрна — на весілю у Павла Кушля 8\$600.

По 5\$

Іван Богуш — Пилип Кушля — Онуфрій Хома — Гарасим Закалюжний — Семко Василия, Никола Курман, Стеф. Смага.

По 4\$

На зборах ревнительських у Сіянкевича — на весілю у Івана Саса.

По 3\$

На зборах ревнительських Кандідо Абрев — Федь Шамрик — Гринь Кісільовскі.

По 2\$

Петро Томків — Никита Слободзян — Ілько Слободзян — Теодор Петранський — Андрей Василия — Юрко Борсуки — Іван Печифіст — Текля Пясецка — Семко Богуш

По 1\$

Марія Реиска — Петро Андрейчук — Іван Небесняк — Гнат Томків — Ольга Бова — Карпо Клапоушко.

Анна і Антоніна Томків 500 — Стефаніна і Василь Слободзян 300 р. — Гринько і Марія. Слободзян 200 р.

Разом 115\$600

Сума зложена всім ч. виносить 612\$000 з попередного 1570\$ — Загальна сума 8.627\$200

З Копенгаген доносить бюро українське інформаційне, що більшовики за радою Леніна рішили залишити боротьбу з Україною і признати єї цілковиту незалежність.

Більшовики хотять заключити мир з Україною.

Дня 5 вересня більшовицька делегація удалась до табору команданта Петлюри, і предложила єму від Леніна услів'я миру. У своїй заяві Ленін каже, що признає неможливість дальше вести боротьбу з цілим світом, та бажає заключити мир з Україною в тій цілі, щоби міг своє військо сконцентрувати проти адмірала Кольчака і Денікіна.

Не прийшло до згоди з Петлюрою і Денікіном.

Між Петлюрою а Денікіном не прийшло до угоди що до означення границь на здобутих землях. Денікін домагався, щоби войска українські без всяких застережень прилучились до его війск, на що Петлюра незгодився і дальше провадить завзяту боротьбу з війсками Денікіна.

Непорозуміння між Італією а Югославією.

Між Італією а Югославіями готово прийти до війни. Ті послідні невдоволені з поступку Д'анунція, котрий силою заняв місто Фіюме. Мировая Рада тепер ломить собі голову, як поступити в тім випадку: чи доз-

волено заповнене, що плесієт у східній Галичині має відбути ся доперва за кілька років, але вже сама згадка про се випроваджує Поляків у східній Галичині з рівноваги, бо вони найбільше потерпіли і послали крови, щоби удержати сей край при Польщі.

(Останні вiсти з Парижа доносили, що головна рада мирової конференції рішила віддати цілу східну Галичину тимчасово Польщі з тим, що про її остаточну політичну приналежність має порішити плебісцит, який має зарядити Ліга Народів. Се зроблено головно на домагане Англії, яка рівночасно зажадала, щоби адміністрацію східної Галичини поручено тимчасово окремому правительству).

Ляхи заборонили українську мову.

„Робітничая Часопись“, яка виходить в Перемишлі, доносить, що польське правительство зовсім заборонило уживане української мови на залізницях і у всяких інших урядах у східній Галичині.

Німецький суд має рішити справу відвічальности за війну.

Назначено державний трибунал, який має вислідити і означити, на кого спадає відвічальність за викликане війни. Його становити має найвищий державний трибунал. Крім того до помочи будуть додані прези-

суперечить не тільки принципам, які президент Вілсон проголосив від імени держав Антанти, а саме, що ніякий нарід не повинен бути поневолений нішим народом, тільки повинен мати повне право свобідно рішати про свою долю. Воно суперечить також рішенню Найвищої Ради з 19. марта 1919 р., в яким Найвища Рада обіцяла посередництво між Україною і Польщею. Та замість посередництва вона видала одностороннє рішення в користь Польщі.

Колиб Україна і Польща, оставлені самі собі, вели війну за Східну Галичину і колиб Польща заняла Східну Галичину яко побідниця в єй війні, таке рішене було би несправедливе, але зрозуміле: Польща заняла би східну Галичину „правом сильнішого“.

Але тут спір рішила Найвища Рада Мирової Конференції, яка голосить, що вона установляє в світі новий лад в імя Права і Справедливости.

Питаємо: Чи Право і Справедливість вимагають, щоби українському народови, який числить коло 40,000,000, отже одному з найбільших народів Європи, відмовляти права творити власну державу і насильно повертати його знов у те поневолене, з якого він власними силами визволив ся?

Чи Право і Справедливість вимагають, щоби український нарід Східної Галичини, який склнув з себе польське ярмо і за явив свою волю творити з усім українським народом єдину Українську Респуб-

ліку, був насильно відданий знов під польське пановане?

Чи Право і Справедливість вимагають, щоби в справі Східної Галичини була рішаюча неволя величезної української більшости, але незначної польської меншости?

Чи Право і Справедливість вимагають, щоби український нарід Східної Галичини віддати під пановане тої самої Польщі, з якою він був у війні? Чи можна подумати, що Польща, яка від віків преть ся на схід, аби поневолити українські землі, яка вже нераз нищила їх огнем і мечем, тепер, діставши від Найвищої Ради порученє заняти східну Галичину, буде в ній правити згідно з Правом і Справедливістю?

Дійсність говорить про зовсім протилежне. Занявши східну Галичину, Польща огнем і мечем, розстрілами і шибаницями, тюрмами і заборонами розираєть ся з українським народом за те, що він захотів бути свобідним. Ціль Польщі винищити українське населенє Східної Галичини, щоби таким чином забезпечити собі володінє сього краю.

Віддаючи східну Галичину під польську окупацію, чи подумали Найвища Рада, що віддає цілий український нарід сього краю в руки його ворога, на смерть, на муки, на переслідуванє, від якого нема ніякої охорони? Коли навіть стати на тім, що український нарід не має права на свободу й незалежність, то все таки чисто людські огляди вимагали, щоби дати якусь охорону тим мільонам ук-

раїнського населеня, з яким польські власти можуть зробити, що самі хотять, закриваючи ся перед Найвищою Радою, що вони „винищують большевицькі банди“.

Каже Найвища Рада, що вона поручила Польщі заняти Східну Галичину, щоби охоронити спокійне населенє перед большевицькими бандами. Алеж у Східній Галичині під правлінням українського правительства, яке мало розумінє для потреб широких народних мас, большевизму зовсім не було. Навпаки, українська армія Східної Галичини, обороняючи ся від заходу проти польської інвазії, рівночасно брала визначну участь у війні Української Республіки проти інвазії російських большевиків зі сходу. І коли російська большевицька армія, вдерши ся на Україну, дійшла до Збруча, тут власне українська армія східної Галичини заступила їй дорогу і перешкодила їй злучити ся з малярськими большевиками. Се зробив Державний Секретаріат Західної України, відкидаючи корисні предложєня большевицьких правительств російського і малярського. Бо він вірив, що Найвища Рада візьме Україну в свою охорону.

Коли у всіх сусідних краях, не тільки в Росії, відки большевизм залив частє України, але також в Польщі, в Румунії в Чехії, в Угорщині і далі в Німецькій Австрії і в Німеччині були поважні большевицькі рухи, то власне Директорія Української Республіки була тою силою, яка спинила похід російських большевиків на

Прудентополіс:
На весілю у Ксенії Музики 19\$ —
на весілю у Івана Семчишина 15\$600 —
По 11\$
На весілю у Небикайлихи — на весілю у Василя Хмільовського.
По 10\$
Яків Хомишин — Іван Сабатович — Н. Бородюк.
По 9\$
На загальних зборах тов. Шевченка на Бара Гранді — на звичайних зборах Тов. Шевченка на Б. Гранді — на весілю у Войтка Мормуля і Н. Н. 7\$200 — Николай Курман 5\$200.
По 5\$
Михайло Саламаха — Гнат Шаран — Дмитро Ваврик — Михайло Пастух — Н. Н. — Семко Тарновський — на весілю у Тарашука зі Сиренеу — Прокіп Демчук — Теодор Іалія — Пилип Проскурняк — С. Шевчук — Стефан Смага — Петро Дацюк — Андрей Іарбачевський — на крестинах у Михайла Робака 4\$700
По 4\$500
На крестинах у Федя Кулинича — Федь Чуправський.

ло Василя, Никола Курман, Стеф

По 4\$
На зборах ревнительських у Сіякенича — на весілю у Івана Саса.
По 3\$
На зборах ревнительських Кандідо Абрев — Федь Шамрик — Гринь Кісільовскі.
По 2\$
Петро Томків — Никита Слободзян — Ілько Слободзян — Теодор Петранський — Андрей Василик — Юрко Борсуки — Іван Печифіст — Текля Пясецька — Семко Богуш

По 1\$
Марія Репска — Петро Андрейчук — Іван Небесняк — Гнат Томків — Ольга Вовк — Карпо Клапоушко.

Анна і Антоніна Томків 500 — Стефанія і Василь Слободзян 300 р. — Гринько і Марія. Слободзян 200 р.
Разом 115\$600

Сума зложена всім ч. вносить 612\$000
з попереднього 4590\$200 8.627\$200
Загальна сума 9202\$200 9.239\$200

В ч. 18. зайшла ошибка друкарська — хоч сума загальна подана вірно т. є. 6.933\$600
замість з попереднього . . . . . 6.633\$600
має бути з попереднього . . . . .

В ч. 20. між жертводавцями — Атаназ Куніцький з С. Роке жертвовав 5\$ а не як було подано 1\$.

IV

Так отже Найвища Рада Мирової Конференції рішила спір за Східну Галичину в користь Польщі. Се рішенє

(Продовжене зі стор. 2-ої)

Захід, а Східна Галичина була єдиною країною, де большевизму зовсім не було. Сю правду мусить ствердити будучий історик всупереч тій брехні, якою послуговувалися Поляки, щоб одержати від Найвищої Ради дозвіл і поміч нищити український народ під покривком боротьби з большевизмом.

Будучий історик ствердить також, що колиб Україна була справді большевицька, тоді большевизм з Росії, не спинюваний Україною, був би свobodно розлився по Польщі, Румунії і Балкані, був би подав руку большевизмови в Угорщині, в Чехії, в німецькій Австрії і Швейцарії. А тоді теперішнє положення в Європі було би, здається, інакше.

Будучий історик мусить ствердити, що коли так не сталося, то це заслуга (зі становища держав Антанти, — або вина, зі становища большевицького) України.

В нагороду за цю заслугу Найвища Рада має намір поділити всю Україну між її сусідів, а зокрема Східну Галичину віддати під окупацію й управу Польщі.

Каже Найвища Рада, що між Польщею і державами Антанти має бути заключений договір в справі Східної Галичини, який оберігатиме „по змозі“ її автономію і свободи її населення. Питаємо, чи український народ Східної Галичини не є народ, який має право сам рішати про себе, тільки предмет, яким мають право торгувати інші, не питаючи про його волю? Чи Східна Галичина не є частию Української Республіки, чи вона не має свого правительтва, щоб рішати про долю цього краю, без участі законних представників українського народу і проти ясно висловленої його волі? І де є гарантії, що договір буде справді берегти інтереси українського народу та що польське правительтво буде справді його придержуватись?

Найвища Рада обіцяє українському народови Східної Галичини, що договір буде опирати на праві самоозначення, яке має бути виконане пізніше.

Отже під панованем Польщі, яка є ворогом українського народу, яка веде війну з Українською Республікою, щоб завоювати Східну Галичину, під панованем тої самої Польщі населення східної Галичини має виконати право самоозначення. Чи Польща не ужила всієї своєї влади, щоб здавити українське населення, стероризувати його, зломити його змагання до самостійности, унеможливити йому виявити свою правдиву волю? А коли польське правительтво вже все підготувить як слід, тоді можна буде зарядити „виконання права самоозначення“, — тоді, коли Польща буде певна, що вона рішить про приналежність східної Галичини до Польщі.

Се-ж таке ясно, що Польща, діставши східну Галичину під свою владу, зробить усе можливе, щоб запевнити її собі на все, — що просто дивно, як сього не бачила Найвища Рада.

Сталося. Найвища Рада віддала східну Галичину, споконвічний український край, часті Української Республіки, під владу Польщі. В руках Найвищої Ради лежить тепер направити се зло.

Український народ мусить напружити всі свої сили, щоб оборонити цілість і незалежність Української Республіки. Треба старати ся переконати правительства і народи держав Антанти, що поділ українських земель і поневолене українського народу се був би найбільший злочин 20-го століття.

В сій справі Українці Злучених Держав Америки можуть багато зробити, впливаючи на правительтво і публичну опінію Злучених Держав. Так само Українці в Канаді повинні впливати на правительтво і публичну опінію Англії.

Цілий світ повинен знати, що український народ може на якийсь час улягти насильству, але з польським поневоленем ніколи не помирить ся і буде бороти ся аж до побіди.

І як розпали ся тюрми народів Росії й Австро-Угорщина, так не вдасть ся

збудувати нову тюрму для українського народу — Польщу.

Др. Михайло Лозинський

Товариш Державного Секретаря закордонних справ Західної Области Української Народної Республіки, Голова Надзвичайної Делегації для польсько-української справи.

Бразилійські вісті.

Страшна посуха.

В станах північних в Бразилії панує велика посуха. З браку води все вмирає, що не може перенести ся в інші часті краю. Кудя глянути, то лиш кістяки з худоби, котра вигинула з браку води. През. Др. Епітасіо Пессоа просить сенат і конгрес виготовити чим скорше проекти, щоб помочи бідному сему народови.

Зелізна катастрофа.

Близько Рію випав поїзд особовий. Кілька випадків було смерті а много поранених з сеї причини.

Нові податки.

В Рію п. Antonio Aquirre вніс проект до федерального ряду, щоб оподаткувати деякі річи, як алкоголь, вина заграничні, всякого рода перфуми, і много інших. Дохід сеї має бути призначений на одержаня рільничих осель, і робітничих шкіл.

Спір між С. Павльо а Мінас Жерайс.

Між станом С. Павльо а Мінас подібний спір, як був між Параною і С. Катаріною. Визначено тепер потрібну комісію, котра, остаточно має назначити певну границю, щоб тим способом закінчив ся спір.

Німецька еміграція.

Корабель Gelna привіз злота много родин німецьких. Одні поз стали в Рію, другі в Сантос, а інші поїхали до Аргентини. Видко, що не дуже то гаразд тепер у Німеччині.

Італійські маніфестації.

Італійці восхищають ся відвагою Д' Анунціо, котрий боронить міста Фіюме. В С. Павльо урядили великі маніфестації з сеї нагоди.

Збори читальні в Ітапара.

В оселі Ітапара дня 29. серпня с. р. відновлено читальню. До виділу увійшли п. п. Кирило Пекний, Проць Борейко, Гр. Сеньсів, Іван Сьвітніцький, Гр. Конрадів, Павло Шульган, Гр. Ткачук. Зарівно основано товариство рільниче. До обох сих това-

ристворилися зацікавлені. До читальни приїхав з великою кількістю книг пан Кирило Пекний. Він нагадає про важливість науки і культури. Геріть ся всім разом, щоб знати є сила. Мисто сваритись, то ми ємо наймоць, а жалний ворог не переможе.

Політика у Парані займає уми всіх а се, з нагоди надходячих виборів на президентський стану. Кандидатами, як часописи доносять, суть: теперішній міністер фінансів Др. Муньойз да Роша, Епископ з Рібейроу Прето Альберто і Др. Женерозо Маркез.

Нова еміграція у Парану. На кольонію Япо коло Кастро вквотці приїдуть 1.000 родин емігрантів. Кольонія нова буде продовженням кольонії Япо в напрямі Піраї. Про сию кольонію, яку недавно посетив с. Рафаїл подасть ся у слідуючій числі. Є там 16 українських родин.

Меморіал за незалежність України що його предложили Українські Делегати у Парижі Мировій Нараді, Редакція „Праці“ одержала в повнім виланю.

Сердечна подяка Шан. пп. Делегатам за сей цінний історичний меморіал. Меморіал сей у формі книги, печатаний у французькій мові, обнимає 125 сторін, а містить: географію України, її устрій, культуру, економію, віднову української Республіки, аакінчене. Сей меморіал Українські Делегати вручили усім Делегатам Держав світа, які під сию пору перебувають у Парижі на Мирових Нарадах.

НАЙНОВІШІ ТЕЛЕГРАМИ.

Мирова Народа рішила, щоб у Галичині збувсь плебісцит т. є. голосоване народу, де має належати Східна Галичина.

У Польщі большевики викликали революцію.

Представники України, Литви, Естонії, їдуть до Лондону в цілі, щоб Англія проголосила їх незалежність.

Оселя Ітапара пошукує учителя. Хто хотів би заняті сию посаду, най голосить ся на адресу:

Snr. Paulo Chulhan
Itapará corr. Iraty.

Оселя Іраті пошукує учителя від нового року, щоб зачати науку. Платня після угоди. Голоситись треба на адресу:

Snr. Basilio Procyk
col. Iraty corr. Iraty.

„EMULSAO DE SCOTT“

Тисячі докторів стверджують, як успішним ліком є „Emulsão de Scott“. Заявлено, що з великою надією і вдоволенем поручаю „Emulsão de Scott“ слабим у мойй клініці. Др. Франц Басині.

Камінас — С. Павльо.

ПОЗІР УКРАЇНЦІ!

Чи пили Ви коли каву з української фабрики?

Ширіть „ПРАЦЮ“!

Складайте лепти на український шпитал в Прудентополи.

Кравчарня „УКРАЇНА“
Василя Магеровского
Виготовляє всякі убраня від найдешевшого до найвищого.

Чи Ви вже були коли у склепі НИКИТИ ДОНЯКА у місті Іраті?

Він є знаний всім зі свого склепу, що его отворив еще в р. 1908 — в новім перворяднім мурованім домі, в місті Іраті, недалеко стації залізничої.

В його склеп знайде кождий Українець найлучший і найдешевший то вар. О сім переконаєсь кождий, хто вступить в хату Никити Доняка. Простора сая повна Seccos e Molhados, залізя, ріжнородна фазенда, цукор, кава, чай, пряжа, тканина, папір, фарби, олія, мило, свічки, воск, сир, масло, яйця, риба, м'ясо, фрукти, овочі, цукор, кава, чай, пряжа, тканина, папір, фарби, олія, мило, свічки, воск, сир, масло, яйця, риба, м'ясо, фрукти, овочі.

Гомар буде справді берегти інтереси українського народу та що польське правительство буде справді його придержуватись?

Найвища Рада обіцяє українському народови Східної Галичини, що договір буде опирати ся на праві самоозначення, яке має бути виконане пізнійше.

Цілий світ повинен знаги, що український народ може на якийсь час улягти насильству, але з польським поневоленем ніколи не помирить ся і буде бороти ся аж до побід.

І як рзпали ся тюрми народів Росія й Анстро-Угорщина, так не вдасть ся

сію, котри боронити міста Фіюме. В С. Павлю урядили великі маніфестації з сеї нагоди.

Збори читальні в Итапара.

В оселі Итапара дня 29. серпня с. р. відновлено читальню. До видлу увійшли п. п. Кирило Пекний, Проць Борейко, Гр. Сеньсів, Іван Сьвітницький, Гр. Конрадів, Павло Шульган, Гр. Ткачук. Зарівно основано товариство рільниче. До обох сих това-

хотів би заняти сю посаду, най голосить ся на адресу:

Sr. Paulo Chulhan
Itapará corr. Iraty.

Оселя Irati пошукує учителя від нового року, щоб зачати науку. Платня після у-годи. Голоситись треба на адресу:

Sr. Basilio Procyk
col. Iraty corr. Iraty.

Ширіть „ПРАЦЮ“!

Складайте лепти на український шпиталь в Прудентополи.

Кравчарня „УКРАІНА“
Василя Магеровского

Виготовляе всякі убрания від найдорозших до найдешевших: плащі, намітки, маринарки, сподні — взагалі все, що входить в обем кравецтва.

Всякі роботи виконує скоро, совісно — після міри, крою і моди.

Ціни найприступнійші.

Українці! Попирайте завсїгда лиш свої!

ALFAIATARIA „UCRAINA“

de

Basilio Magerovskyi

Parandua

Sta. Catharina

Чи Ви вже були коли у склепі НИКИТИ ДОНЯКА у місті Irati?

Він є знаний всім зі свого склепу, що его отворив еще в р. 1908 — в новім перворяднім мурованім домі, в місті Irati, недалеко стації залізничої.

В його склеп знайде кождий Українець найлучший і найдешевший товар. О сім переконаєсь кождий, хто вступить в хату Никити Доняка. Простора саяя повна Seccos e Molhados, залізя, ріжнородна фазенда, товари споживчї і т. и. — а все по ціні найприступнійшій. Переїзджаючі можуть переночувати, або в бераку, або в саяях на горі помешканя. Ті, що мали до діла зі склепом Н. Доняка, є вдволені з его товару.

Купую герву-матте і иньші продукта кольоніальні.

До кождого потягу висилаєсь власний віз, а в разі потреби винаймаєсь фіра до Прудентополя і кольонії Irati.

СВІЙ ДО СВОГО — УКРАЇНЕЦЬ ДО УКРАЇНЦЯ

Niketa Doniak — Iraty — Paraná.

„EMULSAO DE SCOTT“

Тисячі докторів стверджують, як успішним ліком є „Emulsão de Scott“. Заявляю, що з великою надією і вдволенем поручаю „Emulsão de Scott“ слабим у моїй клініці.

Др. Франц Басіні.

Кампінас — С. Павлю.

ПОЗІР УКРАЇНЦІ!

Чи пили Ви коли каву з української фабрики?

Зайдіть до Григорія Кухніра
кольонія Шавієр да Сільва — Пандуа С. Катаріна.

Там дістанете: каву палену найліпшої якості — без домішок ароматичного запаху в фабриці „ІТАЙО“.

Gregorio Kuchnir

Colonia Xavier da Silva
corr. Papanduva S. Catharina.

ЦЕЗАР ШУЛЬЦ В КУРИТИБІ

улиця *Barão do Serro Azul* № 12 e 14.

Телефон № 193

містить у своїм домі: книгарню, печатню, переплетню. Споряджує печатки кавчукові, металеві під ляк, як також кліш, карти металеві, та иньші роботи гравірові на цинку, сріблі і золоті, книжки торговельні, інженерські, та всякого иньшого рода.

Великий склад карток і бльоків, церковних образів, свічників як і всяких посудин до ужитя у церквах. Великий склад паперу і прирядів до писання; зошити ріжної якості, друки фактурові, посьвідки побору гроший, гії, меморанда — картки візитові і т. и.

Оправляєсь книжки і прикрашуєсь після найновішої форми.

Ціни приступні --- найприступнійші.

CEZAR SCHULZ

CORITIBA Rua Barão do Serro Azul 12 e 14.

Paraná

Brasil.

Позір Братя!

Йосиф Прокопак і Брат

MAFRA — Santa Catharina ул. Парана.

Знаний усім Українцям з Ірасеми, Ітайополіс, Рійо Negro зі свого великого склепу, що його отворив у 1916-тім році.

У Йосифа Прокопак і Брата кождий Українець найде товар найлучшої сорти і найдешевший. Хто лиш вступить, то пересвідчить ся.

Гарна, простора саяя з електричним світлом, телефоном -- повна ріжнородних материй, полотна, хусток, стяжок, капелюхів, посудин усякого рода, залізя; ріжнородні напитки краєві і заграничні.

На складі мука ріжних марок; сіль, цукор, кава в зернятах, а мелена найлучша.

Крім сего мож дістати і замовити дошки і усякий будівельний матеріал.

Від стації залізничої МАФРА недалеко — 200 метр.

Подорожні найдуть приют на ніч і порад.

Від мене телефонічне получене з Ітайополіс.

Купуєсь герву і иньші продукта.

„СВІЙ ДО СВОГО“ клич ус'х свідомих народів!

José Prokopiak & Irmão

Maфра

S. Catharina

Brasil.

Rio Negro — Paraná

CAIXA
POSTAL
246.

MARCA REGISTR.

BEBAM AS CERVEJAS
DA
ATLANTICA

Atlantica

Luzitana

Curitiba

Porter

TELEPHONE 454.

ВЖЕ ПРОБУВАЛИСЬТЕ — ПРОДУКТА ПИВОВАРНІ АТЛАНТИКИ Т. А.
(ул. Ігвассу — Куритиба) ???

ПИВА:

ясні:

Атлантика

Люзитана

Гамбург

Куритибана

Паранаенсе

темні:

Мюнхен

Кульмбах

Демократа

Портер

НАПИТКИ:

Атланта

Більц

Вода Столова

Женжібре

ГАЗОЗИ з:

Цитрини

Абакаші

Черешень

Малин

Помараньч

Содова вода.

Панове Хлібороби! Купуємо кожду скількість ячменю і платимо найлучші ціни!
Роздаємо насіне ячменю за контрактом або продаємо вибіране насіне ячменю!

Сухі дріжджи Атлантики є найлучші і економічні.

Екстракт з солоду, се найлучше лікарство проти кашлю і відновляючий сили.

Читайте і другим переказуйте, що в ІТАНОПОЛІС
в С. Катарині — склеп — український

Евстахія Прокопяка

міститься при тій самій улиці, щой був — і у тім самім домі, де й склеп давніше був.

Мій склеп вже від многих літ існує — про нього всі знають — бо ж се склеп щирого Українця. — Натерпівсь я до волі за українську справу.

У мене в складі найдеться все, що потрібне ПП. Кольоністам, чи то у домі, чи в господарстві. — Різнородні напитки краєві і заграничні

Продукта купую і продаю таньше як иньші. — Купую Герву.

В моїй хаті получене телефонічне з Мафра і Рійо Negro. Прошу вступити і на власні очі пересвідчитись, що се що кажу правду говорю і пишу. — Прошу не забувати в дорозі з Рійо Negro.

УКРАЇНСЬКА ТОРГОВЕЛЬНА СПІЛКА

Одрецький — Козакевич

В

ІРАТІ

ПАРАНА

ПОРУЧАЄМО усім Українцям з Іраті, як і з подальших околиць, наш склеп, який є завжди заосмотрений у найрізнорідніші товари так краєві, як і заграничні, найлучшої якості. Великий вибір різнородних матерій, коців, капелюхів, вовняних пал, хусток, білого полотна, черевики з фабрики Фаворита, осотові вовнянні убраня і многи иньші товари галантарійні.

НАЧИНЄ КУХОНЕ — ЗЕЛІЗО.

Має завжди на складі велику скількість: МУКИ пшеничної житної і кукурудзяної, ЦУКОР жовтий і білий. Каву в зернятах і мелена, СІЛЬ НАФТА, ОЛІЙ, різнородні ФАРБИ, КОНСЕРВИ, ГОРІВКА з Моретес, напитки краєві і заграничні.

Скуповуємо герву — віск і мід
ДЛЯ ПП. Каросників є портера, січки і кукурудзи не брак.

Продаж деталічна і гуртовна
Для прибувших залізницею нічліг.

УКРАЇНСЬКА ТОРГОВЕЛЬНА СПІЛКА.

ОДРЕЦЬКИЙ — КОЗАКЕВИЧ

На услуги Шановної Публіки. Телеграфічна адреса: „Kozak“ Iraty.

ПРОФЕСОР Др. ШИМАНЬСКИЙ

ЛІЧИТЬ НЕДУГИ ОЧИЙ

Куритиба, — Праца Tiradentes 54.

Лічне заведе в АРАУКАРІ.

Кольонія Іраті — colonia Iraty
Paraná Brasil.

Михайло Горбань

Поручаю всім Українцям мій склеп, де найдуть товари споживчі і знаряди до домашнього вжитку.

Купую збіже, герву і т. д.

Др. Олександр Нікольский
лікар — медик

в Прудентополи

приймає слабих що дня від год. 1-ї до 3-ї
в українськім шпиталі
БЕЗПЛАТНО ДЛЯ БІДНИХ.

PHARMACIA FERREIRA.

DIRIGIDA PELO PHARMACEUTICO
Belmiro A de Almeida

Rua: Dr. Vicente Machado — Prudentopolis
E. do PARANÁ.

ВЕЛИКИЙ СКЛАД ДРОГУЕРІЇ І ХЕМІЧНИХ ПРОДУКТІВ.

Особливші ліки гомеопатичні у плинах, як і всякі ліки на ріжні хвороби.

УКРАЇНСЬКИЙ СКЛЕП

Івана Мойси

В Марешаль Маллет

ріг ул. Тараса Шевченка і Др. Франка.

Спродает різнородні продукта по найтаньшій ціні. Купує усякі продукта кольоніяльні, а найцікавше, що платить доросше як другі склепарі.

ПП. З КОЛЬОНІЙ

прошу прийти у мій склеп і спробувати, чи те, що кажу, правду кажу? Я сьвідомий, що переконаєтесь, що

Екстракт з солоду, се найлучше лікарство проти кашлю і відновляючий сили.

Читайте і другим переказуйте, що в ІТАИОПОЛІС
в С. Катарині — склеп — український

Евстахія Прокопяка

міститься при тій самій улиці, щой був — і у тім самім домі, де й склеп
давнійше був.

Мій склеп вже від многих літ існує — про нього всі
знають — бож се склеп широкого Українця. — Натерпівсь я до
волі за українську справу.

У мене в складі найдеться усе, що потрібне ПП. Кольоністам, чи то у
домі, чи в господарці. — Ріжнородні напитки краєві і заграничні
Продукта купую і продаю таньше як инші. — Купую Герву.

В моїй хаті получене телефонічне з Мафра і Рію Негра.
Прошу вступити і на власні очі пересвідчитесь, що се що кажу правду го-
ворю і пишу. — Прошу не забувати в дорозі з Рію Негра.

EUSTACHIO PROKOPIAK

Itayopolis

S. Catharina.

Пічниця заведена в АРАУКАРІЇ.

УКРАЇНСЬКИЙ СКЛЕП

Івана Мойси

В Марешаль Маллет
ріг ул. Тараса Шевченка і Др. Франка.

Спродает ріжнородні продукта
по найтаньшій ціні. Купує уся-
кі продукта кольоніяльні, а
найцікавше, що платить до-
росше як другі склепарі.

ПП. З КОЛЬОНІЙ

прошу прийти у мій склеп і спробу-
вати, чи те, що кажу, правду кажу?
Я сьвідомий, що переконаєтесь, що
кажу правду!

João Moisa

Marechal Mallet

Paraná

Купую збіжжя
Др. Олександр Никольский
лікар — медик

в Прудентополи

приймає слабих що дня від год. 1-ї до 3-ї
в українськiм шпиталі
БЕЗПЛАТНО ДЛЯ ВІДНИХ.

PHARMACIA FERREIRA.

DIRIGIDA PELO PHARMACEUTICO
Belmiro A. de Almeida

Rua: Dr. Vicente Machado — Prudentopolis
E. do PARANÁ.

ВЕЛИКИЙ СКЛАД ДРОГУЕРІЙ І ХЕМИ-
НИХ ПРОДУКТІВ.

Особливіші ліки гомеопатичні
у плинах, як і всякі ліки на
ріжні хвороби.

Приймаєть ся рецепти у якій будь
годині чи у день чи в ночі,
без проволочки.
Ціни догідні — умірковані.

Найбільший український склеп в Прудентополи

Василя Войтовича.

Продаєть ся по ціні уміркованій. Одинока фірма,
яка вдєполить Вас за Ваші гроші! Вступіть і пере-
конайте ся, бо то не коштує нічо.

Більший вибір найріжнородніших матерій, най-
моднійших кольорів ка семіри, коців, готових
убрань, чисто-вовняних пал, полотна, хусток, стя-
жок, капелюхів соломяних і сукняних, ниток до ши-
тя, вишиваня і ручних робіт, зимових шалів, перфум,
перфумованого мила, скла, начинь кухонних, зеліза,
машин до шитя, пороху, шроту, фугетів, славної
пасти „Фаворіта“ і шнуринок; книжок, та прибо-
рів шкільних.

НАПИТКИ КРАЄВІ І ЗАГРАНИЧНІ.

На складі завсїгди: хміль, олій до фарб, свічки
мільові, а подостатком муки найліпших марок, соли
грубої, меленої і рефінованої столової; Sal Glauber,
Sal amargo, нафти, тютюну, рижу, цукру, фарини
кукурузяної і мандькової, фасолі, кави зернятами,
незрівнаного смаку паленої і чай з Індій.

Завсїгди сьвіже насїне.

Продаю всім, з моєї власної цегольні ЦЕГЛУ,
яку узнано за найміцнішу, найлекшу і найпрактич-
нішу до мурованя; ЧЕРЕПИЦЮ: витревалу, най-
меньшої ваги, а найсильнішу. Скуповую на велику
скалю герву та инші краєві продукта.

Посїдаю велике і рівне подвірє на заїзд, а на
случай потреби просторий, супокійний нічліг.

Wasilio Wojtowycz

Prudentopolis, Paraná, Brazil.

ANTONIO REBOUCAS PARANÁ
Riosinho

CASA DO POVO

УКРАЇНСЬКИЙ СКЛЕП
КОСТЯ ОДРЕЦЬКОГО

В АНТОНІЮ РЕБОУСАС — ПАРАНА

Один з найбільших і найстар-
ших склепів у цілім муніци-
пію Іраті

Продаю товари ріжнородні — яких
справді хто забажає — ФАЗЕНДА — ЗЕ-
ЛІЗО — ЗНАРЯДИ домашні, кухонні і
усе, що потрібне до ужиткоу домаш-
нього і рільничого.

Напитки ріжнородні. Скуповую герву.

На складі КАВА — ЦУКОР — усі
споживчі товари. Капелюхи — стрільні
артикули — окраси зі золота як брошки,
перстені, ланцюжки до годинників і т. д.
Чого Вам треба — купите і будете
вдоволені.

Constantino Odreckyi

Antonio Rebouças Paraná

В. КУН І СИН

ІПІРАНГА ГВАЖУВІРА ПАРАНА

Поручаю мій склеп при фа-
бриці КАП ФЛЯШКОВИХ,
купую всякі продукта краєві,
продаж гуртовна і деталічна.

W. KUHN & FILHO

Guajuvira

Paraná

Одиноке

Peitoral Zhadeo

Лічить skutочно недуги грудий, кашель,
інфлюенцію і т. д.

ГОЛОВНИЙ СКЛАД ВЕЛИКИЙ СКЛАД АПТИЧНИЙ

Аптека цольська в Куритибі.

Rua: 15 de Nov. № 5 — caixa postal 294

До Пов. ПП. Кольоністів в Прудентополи.

Добрий католик повинен йти за вірою своїх бать-
ків вінчаючись після прав Бога в церкві — однак для
добра своєї родини, повинен речити й будучину
певну — з сєї причини в справою конечною без вимів-
ки, вінчатись після прав людий — а є ним вінчане ци-
вільне. Тому то молодь яка вінчалась в церкві і Ви що
йдете звінчатись після прав церкви — повинні без
проволочки пошукати

Жанга Дурского

ниже підписаного, а він постараеть ся о виготовлене
відповідних паперів до цивільного супружа, беручи
за те 5\$000. ПРАВДИВО ВІДНІ НІЧО НЕ ЗАПЛА-
ТЯТЬ, если викажуть ся посвїдкою від своїх
парохів в Прудентополи.

Виготовляєть ся також інвентар і арроляменти,
після щни за попередною умовою.

ВИГОТОВЛЯЄТЬСЯ ВСЯКОГО РОДА ПОДАНЯ,
РЕКЕРЕМЕНТИ

Иоан Дурский Сільва

Вілля Прудентополи, 5 мая 1919.